

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Att: Berit Johnsen og Bjørn R. Stensby
Sendes også elektronisk til:
postmottak@kd.dep.no og brs@kd.dep.no

Vår dato 25.01.2008
Deres dato 21.11.07
Deres referanse 200704130-/BRS

Høring - Forslag til revidert forskrift om godkjenning etter lov om fagskoleutdanning

Forum for fagskoler har gått grundig igjennom forslaget om reviderte forskrifter om godkjenning etter lov om fagskoleutdanning. Uttalelsene som følger er behandlet i Forum for fagskoler sitt styre og gir uttrykk for både Abelia og medlemsskolene sine synspunkter.

Innledningsvis så vil vi generelt uttrykke vår tilfredsstillelse med at høringsbrevet bærer preg av at Kunnskapsdepartementet har forståelse for at fagskolene er kvalitativt forskjellige i fra høgskolene, og at forskriftene derfor må tilpasses fagskolens egenart. Dette danner et godt utgangspunkt.

En annen generell kommentar er at Forum for fagskoler har lagt merke til at departementet bruker begrepet "tilbyder" når de omtaler fagskolene. Vi synes at "fagskole" hadde vært mer presist og dekkende. I tilsvarende forskrifter for universiteter og høyskoler så er begrepene som blir brukt "akkreditering av høyskole, vitenskaplig høyskole og universitet", samt "akkreditering av institusjon" som en fellesbetegnelse. Vi ser ikke noen grunn til at det skal være spesielt annerledes for fagskoler gitt at begge er definert som å være på et tertiært utdanningsnivå.

Vi kommenterer primært de punktene hvor vi har innsigelser og eventuelt ønsker å komme med forslag til forbedringer/alternative forslag.

De enkelte paragrafene

§ 3 Sakkyndighet

Vi viser til merknaden: "Oppnevning av sakkyndige bør skje etter dialog med den aktuelle tilbyder/søker eller fagmiljøet for å sikre legitimitet i vurderingen." I denne forbindelse så er vi godt fornøyd med NOKUT sin praksis hvor de foreslår en sakkyndig komité, og skolen får anledning til å komme med innsigelser. Vi forutsetter at denne praksisen vil fortsette.

Loven og forskriften setter en del minimumskrav. En praktisk erfaring våre skoler har gjort er at minimumskravene ikke er tilstrekkelige dersom den sakkyndige komiteen velger å ikke akseptere dette. Dersom kravene NOKUT har definert som tilstrekkelige ikke viser seg å være det, bør det utarbeides nye minimumskrav som både komiteene og fagskolene kan forholde

seg til. Poenget er at systemet må være forutsigbart slik at alle parter vet hva de har å forholde seg til.

§5 Godkjenning av enkelttilbud etter lov om fagskoleutdanning

I denne paragrafen så ser vi at de eneste tidsrammene som omtales gjelder fagskolen – bl.a. ifm. frist for å gi tilbakemelding på sakkyndiges rapport. Erfaringen etter 4 år med den første loven viser at problemene med tidsrammer primært har vært knyttet opp mot NOKUT og de sakkyndige komiteene. Saksbehandlingstiden, som av NOKUT først ble forespeilet til å være på 6 måneder, har for de fleste blitt rundt 18 måneder. Og først i det siste har de fleste kommet ned mot 12 måneder. Men fortsatt behandler NOKUT søknader som ble sendt for over 2 år siden. Det finnes også mange eksempler på sakkyndige komiteer som alene har brukt over 6 måneder.

Ut i fra denne erfaringen så synes det ville være rimelig om det ble satt en tidsramme også på NOKUT sin saksbehandlingstid. Vi foreslår 6 måneder – tilsvarende det NOKUT gikk ut med i første omgang. Dette burde være rimelig realistisk etter at NOKUT skal ha tatt unna den største søknadsmengden innen sommeren 2008, samt at ordningen med godkjenning av tilbydere også burde lette NOKUT sitt arbeide vesentlig. Forutsetningen må være at søknaden er fullstendig og uten mangler. Dersom saksbehandlingstiden på 6 måneder overskrides forslår vi å gi utdanningen midlertidig godkjenning inntil søknaden er ferdig behandlet. Studenter som har påbegynt en utdanning på basis av en slik midlertidig godkjenning må gis anledning til å fullføre utdanningen - uavhengig av hva det endelig utfallet av søknaden blir.

Under **punkt 7** foreslås følgende: ” Dersom en tilbyder har fått en søknad om godkjenning avslått, kan NOKUT bestemme at en ny søknad om godkjenning av samme utdanning først kan fremmes etter to år. ”

En karenstid på 2 år virker urimelig ut i fra mangler som i de fleste tilfeller vil kunne rettes opp i løpet av noen få uker eller måneder. Dersom problemet er dårlige og mangelfulle søknader så bør heller NOKUT benytte seg av retten til å avvise og behandle dårlige og mangelfulle søknader inntil de forbedres til nivå som lar seg behandle – ref. merknad til §6 punkt 2 hvor det står at: ” NOKUT kan avvise å behandle en søknad videre, hvis NOKUT i den initierende søknadsbehandlingen konstaterer at ett eller flere av vilkårene ikke er oppfylt.” Vi foreslår derfor i stedet at man tar inn tilsvarende merknad ifm. §5 for å løse denne type saker.

§6 Godkjenning av tilbydere

Vi viser til innledningen og anbefaler at man benytter seg av begrepet ”fagskole” i stedet for ”tilbyder” som vi oppfatter som mer dekkende og presist.

Generelt så bør det presiseres at retten til å opprette utdanninger gjelder i alle avdelings-skolene som sonderer under en sentral skole.

I **punkt 2b** omtales kravet til ”fast ansatte i undervisningsstilling og administrative stillinger”. Vi synes dette er naturlig kvalitetskrav, og da spesielt i en sentral enhet som er ansvarlig for å følge opp en eller flere avdelingsskoler. Disse vil da kunne være ansvarlige for å utvikle

studietilbudene både faglig og pedagogisk, gi faglig og pedagogisk støtte til lokale skoler og være hovedansvarlig for den nødvendig kvalitetssikringen.

I **punkt 2d** foreslås det at ” Tilbyderen må ha uteksaminert kandidater i minst én godkjent fagskoleutdanning i minst to år.”

Dette punktet går på at skolen skal kunne vise til erfaring og kontinuitet, som er et naturlig krav. I den forbindelse er det viktig å være oppmerksom på at mange av de utdannings-tilbudene som nå er NOKUT-godkjent i praksis er videreføring av studier som har hatt en Lånekassegodkjenning i mange år før det ble aktuelt med NOKUT-godkjenning. Dette må derfor ses på som en viktig del av den erfaringen og kontinuiteten som forskriftene bør ta hensyn til. Vi foreslår derfor at denne erfaringen tas med innenfor den aktuelle tidsrammen.

I **punkt 2f** foreslås det at det ” Tilbyderen må dokumentere medlemskap i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter erstatning dersom tilbyder frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning, hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan.”

Vi stiller oss med forbehold bak forslaget da det kan tilføre studentene en ekstra trygghet. Samtidig så gjør vi oppmerksom på at forslaget har en rekke både juridiske og praktiske implikasjoner som må utredes nærmere av relevant ekspertise for å finne fram til et trygt, sikkert og praktisk fungerende system. Dessuten representerer forslaget en betydelig merkostnad for skolene. Vi forutsetter derfor at det først trår i kraft etter at en finansieringsordning for all fagskole-utdanning har kommet på plass.

I **punkt 5** foreslås det at ” Hvis en tilbyder har fått avslått søknad om godkjenning som tilbyder, kan NOKUT bestemme at en ny søknad først kan fremmes etter to år.”

En karenstid på 2 år virker urimelig ut i fra mangler som fort vil kunne rettes opp i løpet av ikke all for lang tid. Dersom problemet er dårlige og mangelfulle søknader så bør heller NOKUT benytte seg av retten til å avvise og behandle dårlige og mangelfulle søknader inntil de forbedres til nivå som lar seg behandle – ref. merknad til §6 punkt 2 hvor det står at: ”NOKUT kan avvise å behandle en søknad videre, hvis NOKUT i den initierende søknadsbehandlingen konstaterer at ett eller flere av vilkårene ikke er oppfylt.”. Denne problemstillingen burde derfor allerede være dekket av denne merknaden.

I merknaden til §6.1 så står det følgende:

"Variasjonen i fagskolesektoren tilsier det kan være hensiktsmessig å ha graderte fullmakter. NOKUT fastsetter standarder og utvikler kriterier for godkjenning av tilbydere. Herunder ligger også muligheten for graderte godkjenninger. En slik gradering må være basert på den sakkyndige vurderingen."

Forum for fagskoler stiller seg tvilende til behovet for en slik gradering. Innen UH-systemet opererer man med 3 graderinger; høyskole, vitenskaplig høyskole og universitet. Innen fagskolene har vi etter den nye loven i praksis to graderinger; en for skoler med godkjent utdanning, og en for tilbydere med rett til å opprette og legge ned utdanninger. Disse graderes igjen ifm. hvilke og hvor mange fagområder de er godkjent for. Med vår kjennskap fagskolene i Norge ser vi ikke behovet for å gradere ytterligere ut over dette. Vi er også redd for at det også kan føre til et mer uoversiktlig og utydelig system.

§ 7 Kvalitetssikring

I **punkt 3** foreslås det at ” Tilbyderen kan kreve at en ny vurdering av systemet for kvalitetssikring iverksettes når det har gått ett år etter at NOKUT fattet slikt vedtak.”

I slike tilfeller mener vi at det beste for skolen, allmennheten og studentene at kvalitetssikringssystemet ble forbedret så raskt som mulig.

Forum for fagskoler foreslår derfor i stedet at man benytter samme system om gjelder etter plan- og bygningsloven. Det medfører at når fagskolen har rettet opp manglene, så får skolen retten tilbake. Det er ingen fornuftig grunn for at skolen skal vente i opptil et år etter at manglene er rettet opp før de kan søke om å få kvalitetssikringssystemet godkjent.

§8 Revidering av godkjenning av enkelttilbud

I **merkningen til punkt 7** så foreslås det at: ”For å sikre at studentene ved et utdanningstilbud som ikke lenger er godkjent, skal få fullført utdanningen, skal det inngås en avtale med en annen tilbyder som kan overta det faglige ansvaret.”

FFF stiller seg positivt til dette, og vil bemerke at det allerede er bakt inn som en del av vår felles studiekontrakt som er utviklet i samarbeid med Forbrukerombudet tilbake i 2002.

§ 12 Overgangsregler

Vi ser klart at det hadde vært ønskelig at alle fagskolene burde ha tilfredsstillende systemer for kvalitetssikring gjeldende i fra 1. januar 2009. Men dersom dette også betyr at de skal være godkjent av NOKUT, så ser vi dette dessverre som lite realistisk. Signalene i fra NOKUT har vært at de hadde håpet å bli ferdig med sine forskrifter til sommeren 2008 gitt at departementets forskrifter var klar innen årsskifte. Det kan derfor holde hardt at NOKUT blir ferdig med sine forskrifter til sommeren.

Ut i fra tidligere erfaring med saksbehandlingstid hos NOKUT virker det uansett lite realistisk at NOKUT skal klare å ferdigbehandle søknader for rundt 70 forskjellige fagskoler i løpet av 3-5 måneder. Vi vil foreslå at man heller setter en frist på et år etter at kriteriene er fastsatt til å få kvalitetssikringssystemet på plass. Vi forutsetter da at NOKUT gir skolene en rimelig frist for å sende inn søknaden, og at NOKUT deretter sørger for å ferdigbehandle alle søknadene innen den fastsatte fristen.

Det er også viktig at den aktuelle enheten i NOKUT i denne perioden har tilstrekkelige ressurser til å både ta seg av søknadene om kvalitetssikringssystemer, og fortsatt kunne behandle søknader om nye utdanningstilbud innen rimelig tid. Det er viktig at den kontinuerlige utvikling av fagtilbudet for fagskolene ikke nok en gang stopper opp pga. at NOKUT er overbelastet.

Vi har nylig vært i kontakt med NOKUT som kunne fortelle at de fortsatt har 140 søknader under behandling, som er klart i overkant av hva de har klart å behandle tidligere innenfor samme tidsperiode. Forum for fagskoler anmoder derfor Kunnskapsdepartementet om å følge med – og vurdere om det skulle være behov for en ytterligere utsettelse av fristen for å sikre at alle får en rimelig anledning til å få sin søknad behandlet innen høsten 2008.

Forum for fagskoler stiller seg til disposisjon for videre samarbeid og dialog med både Kunnskapsdepartementet og NOKUT ifm. videre utarbeidelse av forskrifter og kriterier for fagskoleutdanningen.

Vennlig hilsen
Forum for Fagskoler - Abelia

Vennlig hilsen,

Paul Chaffey
Sign.

Adm. dir. Abelia

Knut Erik Beyer-Arnesen
Sign.

Styreleder – Forum for fagskoler